

Червоний - то любов, а чорний - то журба

Ці слова з відомої пісні «Два кольори» поета Дмитра Павличка я не випадково виніс у заголовок своєї розповіді про життя подружжя Миколи Васильовича та Ольги Іванівни БОРОВЦІВ з Хотина, їх велику і дружну родину. А її тему підказав мені депутат міської ради, колишній сільський голова Моквина Ю. С. Люшин – один з багатьох внуків цих шанованих людей. Він привіз мене своєю автівкою до їх гостинної оселі. Дорогою Юрій Степанович з любов'ю і повагою відгукувався про дідуся і бабусю, які є для нього прикладом дотримання найважливіших життєвих принципів – віри, надії й любові, чесної праці і взаємоповаги. Важливо й те для нього як внука, що 84-річний Микола Васильович та 82-річна Ольга Іванівна вже 65 років перебувають у вірному міцному шлюбі.

Тому я переступив поріг їхньої хати зі світлими почуттями в очікуванні зустрічі з добрими людьми. І мої сподівання сповна виправдалися. Вже з перших хвилин знайомства з господарями дому я відчув до них симпатію за щирість у їх словах, побачив в очах моїх співрозмовників глибоку людську довіру. Тому з такою увагою слухав відверту розповідь цих поважних людей про вже згадані червоні і чорні кольори на рушнику їхньої долі.

Основну нитку з клубка спогадів розмотує Микола Васильович, а Ольга Іванівна доповнює його оповідь окремими деталями та епізодами.

Історія кохання 18-річного Миколи та 16-річної Ольги розвивалася досить цікаво. Сталося так, що він ходив на «вечорки» до своєї молододі сусідки, а якось туди завітала гарна чорнява юнка. Вона відразу впала в очі парубкові. Отож провів її із забави додому, а потім ще раз і ще раз. Так розцвіло в молодих

три центнери ячменю. Тоді в господарстві були мізерні заробітки. Тому вирішив піти в лісгосп на заготовлю смоли, адже треба було утримувати нашу молоду сім'ю. На так званій підсоціці пропрацював чотирнадцять років, ще чотири трудився «дружбістом» у Бистрицькому лісництві. А останні два десятиліття був лісником у Березнівському лісництві аж до виходу на пенсію.

Зі слів Миколи Васильовича, в період його роботи в лісовому господарстві сім'ї матеріально жилося помітно краще. Там отримували стабільну заробітну плату, мав деякі пільги на придбання дров та лісоматеріалів. Тому зміг побудувати власну дерев'яну хату, а щоб на належному рівні утримувати свою багатодітну сім'ю, адже Бог дарував люблячому подружжю п'ятьох синів і дочок, дружина допомагала чоловікові в лісі на тимчасових сезонних роботах. А ще разом вели власне домашнє господарство.

– Тоді в колгоспі для нас виділи-

господарстві, окрім коня та воза, з'явилися трактор та легковий автомобіль.

– Ми на життя не нарікали. Чесно працювали, діти підростали, одружувалися, виходили заміж. Все було якнайкраще, – долучається до розмови Ольга Іванівна. – А скільки радості було, коли почали з'являтися внуки. Не могли натішитися ними. Так було б і далі, якби у нашу долю не увірвалася страшна біда ...

Після цих слів на віях жінки затремтіли сльози, спохмурів господар дому. Слухаючи подальшу їх сумну розповідь, зрозумів, що мій майбутній матеріал, не буде суто оптимістичним, як я його задумував, бо поруч з радісними нотками лунатимуть й журливі. Важко передати мої душевні відчуття, коли слухав гіркі материнські слова, сповнені боєм неоправної втрати. Бо сповна усвідомлював трагізм почутого. Виявилося, що підступна доля підготувала для благополучної сім'ї Боровців важкі удари. Адже трагічно загинув їх син Володимир, потім померла від багаторічної важкої хвороби донька Ганна, а тринадцять років тому раптово пішов із життя Василь. Всі вони були у розквіті сил, прагнули повноцінно жити, творити добро для своїх родин. Але сталося неоправне, яке зайтрилось незгойними ранами у материнському і батьківському серцях, боєм у душах рідних та близьких.

– Отак усі вони троє поруч ле-

но ділиться Ольга Іванівна. – Завжди старається мене пригостити чимось смачним. Тож не дарма я його полюбила у свої шістнадцять, бо відчула його добре серце, вірність і надійність у житті.

В ці хвилини її очі світилися справжньою і невідомою приязню.

Як вони обоє розповідають, їм постійно допомагають доньки Галя, яка зі своєю сім'єю живе у Моквині, та Надя, котра поселилася у Степані. Відвідують внуки та правнуки. Вони і їсти принесуть, і допоможуть по господарству. Часто у стареньких всі ра-

ростили і навіть одружили. Він і зараз мене з вдячністю називає мамою, провідує нас.

Насамкінець я запитав у моїх шановних співрозмовників про те, заради чого в основному приїхав до них:

– Як вам вдалося за 65 років спільного життя до цих пір зберегти такі світлі почуття один до одного? І що треба робити, щоб у сім'ї панували мир та злагода, взаєморозуміння?

– В цьому немає ніяких секретів, – відповідає за обох Микола Васильович. – Треба з повагою і терпінням ставитися один до одного, прислухатися до думки

серцях світле почуття. Їхні ніжні стосунки тривали рік. А в далекому 1955 закохані офіційно зафіксували свій сімейний союз. Правда, весілля справили наступного року на Покрову, якраз в день народження нареченого. Не встигли молодята натішитись своєю широкою любов'ю, як Миколу Васильовича призвали на строкову службу в радянську армію. За три з половиною роки йому довелося нести військову повинність на цілині в Казахстані, у Забайкаллі, холодному Красноярську та в Башкирії. Тоді у житті молодого подружжя сталася незабутня і радісна подія – народилася донечка Ганнуса, яку молодий татусь вперше пригорнув до своїх грудей під час приїзду у рідне село в короткострокову відпустку.

– Як склалося ваше сімейне життя після звільнення з війська? – цікавлюся у господаря дому.

– Відразу почав працювати в колгоспі на гусеничному тракторі, тож заробив за літо майже

ли всього п'ять соток землі, – ділиться М. В. Боровець. – А цього було замало. Тому в лісових масивах знаходив вільні галявини, викорчовував їх, розорював, удобрював і сів зернові, садив картоплю. Доводилося трудитися сім'єю на цих лісових полях, щодень поратися вдома, де утримували корову, поросят, кролів, різноманітну птицю, навіть вирощували перепілок, а також щороку відгодовували бичків. Від реалізації лишків вирощеної сільськогосподарської продукції мали непогані матеріальні прибутки. Відчутний фінансовий ефект приносила пасіка із сорока бджолосімей. Одного врожайного року накачав сім бідонів меду.

Таке ефективне ведення підсобного господарства дозволяло подружжю Боровців забезпечити своє благополуччя, надійно поставити на ноги дітей. Свідченням цього може бути те, що в їхньому домі першим у селі засвітився екран телевізора, Микола Васильович першим придбав мотоцикл з коляскою. Згодом у

жати на сільському кладовищі, – тремтячим від хвилювання голосом говорить господаря. – Ой, як важко, нам, як важко! Бо хіба то справедливо, щоб батьки ховали своїх дітей?! Так не повинно бути ...

І знову на її щоки скакують сльози невимовної туги і відчаю. Змахнувши з чола тінь скорботи, Микола Васильович заспокоює дружину.

Опісля невеликої паузи ми продовжуємо розмову, торкаючись нинішнього життя подружньої пари, яка перенесла такі страшні випробування долі. Вони негативно позначилися на здоров'ї господині, тож нині домашні турботи лягли на руки чоловіка, який, дякуючи Богу, у своєму поважному віці зберіг працездатність. Сам пореється на обійсті, доглядає качок та курей-бройлерів, коня, яким Микола Васильович підвозить дрова, сіно та інші вантажі дітям і внукам.

– Мій чоловік вміє готувати, наводити порядок у хаті, – розчуле-

зом збираються у святкові дні.

Свою безмежну любов Микола Васильович та Ольга Іванівна дарують одинадцятьом внукам та дванадцятьом правнукам. І не тільки ці щирі почуття, але й практичні речі. Зокрема, одній з внучок подарували легковик «Таврія», а внукові – трактор. Маленькі правнуки від прабабусі і прадідуся завжди отримують гостинці. Зокрема, кільком з них щомісяця Микола Васильович зі своєї щойно отриманої пенсії виділяє по сто гривень.

Коли зайшла мова про внуків, то з'явилася дуже цікава деталь, яка засвідчує високі моральні та душевні якості цього шанованого подружжя. З'ясувалося, що дідусь і бабуся з п'ятимісячного до дорослого віку виховували свого внука Олега.

– Так сталося, що через складні сімейні обставини і матеріальну скруту дочка Ганна, що жила тоді у Запоріжжі, змушена була у нас залишати свого маленького синопчка, – пояснює Ольга Іванівна. – Отож ми виховували його, ви-

кожного. А ще потрібно поступатись в чомусь, пробачати за якісь дрібні побутові прорахунки, чи ненароком сказані не ті, що треба, слова. Запитаєте, чи були між нами сварки? Якій непорозуміння, звичайно, траплялися, але серйозних сварок не було. Ми обоє прагнемо їх уникати.

Ось така проста і зрозуміла життєва мудрість завжди допомагала і слугує донині жити в мирі, любові та злагоді подружжю Миколі Васильовичу та Ользі Іванівні Боровцям, знайомство з якими мені подарувало велике моральне задоволення, бо мав нагоду поспілкуватися з простими, щирими і працюючими людьми, які прийшли від нашої поліської землі, її лісів, полів і річок. Тому у їхніх душах усе природне і світле, без лицемірства і неправди. На жаль, такі дивовижні представники цього покоління уже відходять, а рівноцінних я не бачу на видноколах сучасного суспільства. Це моя особиста думка.

Павло РАЧОК.